

Landskapsstyrelsen
Landskapsdirektör Juho Savo:
§ 3 Aktuella frågor

17.12.2012

1. STX Åbovarvets begäran om ett kapitallån av Finska staten äntligen offentlig. Beslutet behövs genast.

Förhandlingarna som förts mellan STX Finland och Finska staten allt sedan senaste sommar i det fördolda har nu under julveckan kommit ut i offentligheten via medierna. Om ordern lämnas enligt börsbolagets (RCCL) tidigare information före årsskiftet, är det redan hög tid att få ett slutgiltigt avgörande i frågan.

Enligt tidningsuppgifterna är den enda öppna frågan, huruvida Finska staten deltar med en lånefinansiering på några tiotal M euro. I slutet av sommaren var detta lånebehov veterligen 50 M euro. Behovet torde inte ha förändrats mycket ifrån det.

Ur regionen aspekt är det inte tveksamt om att det är skäl för Finska staten att förutom med garantiarrangemangen även gå med på att bevilja ett kapitallån för att göra det möjligt med en order på ett kryssningsfartyg i miljardklassen. Det planerade Sanctuary -projektet är med tanke på s ysselsättningen, exporten och hela marinindustriklusterns framtid helt avgörande. Beslutet är i nyckelministrarnas händer och det måste fattas genast.

2. Etapplandskapsplanen för snabbanan Salo - Lojo är fastställd

Miljöminister Krista Kiuru fastställde 4.12.2012 etapplandskapsplanen för snabbjärnvägen Salo-Lojo knappt ett år efter landskapsfullmäktiges beslut om godkännande. I planen anvisas en områdesreservering på lång sikt för en ny, snabb banf örbindelse mellan Salo och Lojo som en del av den snabba järnvägsförbindelsen mellan Helsingfors och Esbo. Miljöministeriet förkastade de sex besvär som anförts om fullmäktiges beslut. Banlinjen enligt planlösningen ansågs utifrån konsekvensbedömningen vara en helhet som är minst menlig och som uppfyller landskapsplanens krav på innehållet.

I Nyland behandlas områdesreserveringen för avsnittet Lojo - Esbo som en del av den andra etapplandskapsplanen, vilken befinner sig på förslagsstadiet och om vilken Egentliga Finlands förbund lämnade sitt utlåtande vid mötet senaste juni med ett framhållande av banlinjens betydelse. Trots att processen inte är fullbordad på Nylands sida kom Helsingin Sanomat förra lördagen ganska synligt med nyheten om ministeriets beslut om fastställandet i en artikel, som behandlade planläggningen av Hista-området i Esbo.¹

Områdesreserveringen av linjen för banan i den fastställda landskapsplanen uppfyller målen för områdenas användning på riksplanet. Ett förverkligande av banan ingår dock inte i någon plan på sikt för staten. Även Nylands förbund har i sitt eget planarbete trots ställningstagandena av Egentliga Finlands förbund dragit upp riktlinjen att banlinjen är aktuell först efter år 2035.

Den fastställda landskapsplanen är ett steg i en lång process som framskrider i etapper. Genomförandet av den första etappen för att förverkliga banan kommer i sinom tid att vara en lokaltågförbindelse på avsnittet Esbo - Lojo - Helsingfors, vilken redan nu kunde motiveras, men vilken har kommit i skymundan för huvudstadsregionens andra järnvägsprojekt.

Betydelsen av utvecklingskorridoren Stockholm - Åbo - S:t Petersburg har kommit fram i talrika utredningar som kartlagt regionstrukturen för Södra Finland och dess framtid. Som bäst är *Utvecklingsbilden för Finlands regionstruktur och trafiksystem* under beredning i samråd mellan MM, KM, ANM och JSM. Det är av yttersta vikt att man får med bansträckningen Salo - Lojo - Esbo i detta arbete med den uppmärksamhet som tillkommer den,

för att den fortsatta planeringen och förverkligandet av den kan tidigareläggas enligt den kläm som ingår i landskapsförbundets fullmäktigebeslut 12.12.2011. Detta förutsätter kontinuerlig intressebevakning och att saken hålls aktuell i olika sammanhang, även tillsammans med städerna Lojo och Esbo.

¹ Högsta förvaltningsdomstolen hade som linje i augusti att Esbos plan för Hista-småhusområde är i strid med landskapsplanen. Enligt domstolen kan stadsdelen inte byggas ut, för att det ännu inte finns ett beslut om järnvägen Salo - Lojo som ska dras till området... Tjänstemännen trodde dock alljämt på projektet. Louko säger att nu ska det utredas vilket felet var med den gamla planen, och att en ny ska utarbetas. Planerarna får hjälp av det färskaste beslutet av Finlands miljöministerium, som fastställde etapplandskapsplanen angående bansträckningen Salo - Lojo. Tack vare planen kommer planeringen av järnvägsförbindelsen vidare.

3. Trafiksystemplanering på bred front år 2013

Året 2013 är en tid av planering. Avsikten är att, utöver uppgörandet av landskapsstrategin (landskapsöversikten och -programmet) och landskapsplanläggningen, uppdatera den år 2007 godkända trafikstrategin för Egentliga Finland samt att i enlighet med MAL-intentionsavtalet (markanvändning, boende och trafik) utarbeta en trafiksystemplan för ett strukturmodellområde. Avsikten är att utarbeta dessa trafiksystemplaner i en process. Uppgörandet startar i början av år 2013 och det tar ungefär ett år.

Planeringen av trafiksystemet är ett samarbete som berör många involverade, där man beslutar om en gemensam syn för hur trafiksystemet ska utvecklas såväl i hela landskapet som i Åbo stadsregion. För detta arbete finns det nu många kanaler att påverka.

4. Det Nordiska Skärgårdssamarbetet intensifierar sin externa och interna verksamhet

Egentliga Finlands förbund har på samma sätt som förut under år 2012 deltagit i det Nordiska Skärgårdssamarbetets verksamhet, vilket under året anpassades till de förändrade förhållandena, eftersom verksamheten bedrevs med samarbetsparternas deltagaravgifter utan en grundläggande finansiering av Nordiska ministerrådet.

Ministerrådet har omstrukturerat sina stödåtgärder så att största delen av finansieringen hänförs till projekt enligt ministerrådets riktlinjer i stället för en förvaltningsfinansiering mellan de skärgårdsområden som deltar i det gränsöverskridande samarbetet över de nordiska ländernas gränser. Genomförandet av ett gränsöverskridande samarbete förutsätter dock kontinuitet och koordinering vid sidan av projektverksamhet. Uppgiften för samarbetet var att skapa kontakter och upprätthålla nätverk, att möjliggöra utbyte av erfarenheter och kunskap och att koordinera de olika aktörernas intressen i aktuella gränsöverskridande frågor.

Under året har Skärgårdssamarbetet deltagit i och arrangerat möten och seminarier, samlat in information om vad som varit på gång i våra skärgårdsområden och fört dessa tankar vidare med hjälp av möten, hemsidor och seminarier.

Den nya samarbetschefen tillträdde i februari 2012 på deltid. I samband med det möte som samarbetsrådet för Skärgårdssamarbetet höll i Åbo i april, hölls ett seminarium för turismbranschen, där de pågående projekten i vår skärgård presenterades. I juni presenterades Central Baltic-programmets VIRTU -projekt för samarbetsstyrelsen. Skärgårdssamarbetet har varit med som partner i Central Baltic-programmets fortsatta Green Islands -projekt.

I september hölls ett Miljötekniskt seminarium och i september anordnades också det traditionella seminariet Skärgårdskvinnor. Skärgårdssamarbetet har också presenterats i tidskriften Skärgård av Åbo Akademi Skärgårdsinstitut, där man efterlyste att eldsjälar, bosatta i skärgården, skulle anmäla sig till samarbetschefen.

Under året har likaså beretts en uppdatering av samarbetsavtalet och stadgarna. Uppdateringen sker 14.3.2013 vid det möte som ska hållas av samarbetsrådet 14.3.2013, i vilket de nuvarande medlemmarna av samarbetsrådet deltar som representanter för Egentliga Finland. Landskapsstyrelsen utser de nya medlemmarna för Egentliga Finland i mars-april 2013.

Enligt verksamhetsplanen för år 2013 är tyngdpunkterna för Skärgårdssamarbetet:

- * Att utveckla skärgårdens näringsliv och företagsamhet
- * Att främja en hållbar välfärdsutveckling med befolkningsfrågorna som tyngdpunkt
- * Att främja naturen, kulturen och turismen med den maritima miljön som tyngdpunkt

Avsikten är att också arrangera åtminstone tre temaseminarier med anknytning till tyngdpunktsområdena, att utveckla webbsidorna i en mer informativ och interaktiv riktning samt att utreda möjligheterna till projektfinansiering av både EU och Nordiska ministerrådet utifrån de projektidéer som tillkommit.

5. Goda nyheter från Bryssel

Såsom vi hörde redan i samband med vår intressebevakningsträff i Bryssel i november har kommissionens framställning till ett samarbetsprogram för området, inkl. ett gränsöverskridande (cross-border) program 2014-2020 gått vidare för att behandlas av rådet. Rådet har fört fram en synnerligen betydande ändring ur Egentliga Finlands aspekt i kommissionens framställning, vilket i bästa fall gör det möjligt för Egentliga Finland att omfattas av det gränsöverskridande regionala samarbetsprogrammet (naboprogrammet) och samtidigt av Ryssland-samarbetsprogrammet 2014-2020.

Det stora problemet för vår region har ju varit det faktum att vi inte har kunnat utnyttja finansiering för cross-border-programmet alls vårt Ryssland-samarbete, eftersom programmets område har avgränsats att inskränkt täcka endast de direkta gränsområdena (Syd- och Nordkarelen, Norra Finland etc).

Det är alltså ett betydande ändringsförslag, vilket skulle ge oss och projektaktörerna på vårt område viktiga och efterlängtrade finansieringsmöjligheter speciellt för de samarbetsprojekt och -processer som ska företas med S:t Petersburg under den kommande programperioden 2014-2020.

Det finns synnerligen goda motiveringar för vår del för ändringen. Det är dock klart att inte nya området utan vändas tas med i programmen, och därför är vi nödsakade att bevaka saken såväl i rådets arbetsgruppskede, EU-parlamentet som då de gränsöverskridande programmen över Finlands riksgrenser skrivs under ledning av ANM. En trådända för en ändring har dock hittats - härifrån går det bra att nysta vidare.